Republic of the Philippines
Department of Education
Regional Office IX, Zamboanga Peninsula

5

Zest for Progress
Zeal of Partnership

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikalawang Markahan - Modyul 8:
Media at Teknolohiya: Wasto ang Gamit Ko

Name of Learner: ___________________________

Grade & Section: ___________________________

Name of School: ___________________________

JANUARY
Makugihon

FEBRUARY
Mahigugmaon

MARCH
Matinabangon

APRIL
Matinahuron

MAY
Mahapsay og Malimpyo

JUNE
Maabtik og Musunod sa Iksaktong Oras

JULY
Maantigo og Maabilidad

AUGUST
Maginhunahunaon para sa Uban

SEPTEMBER
Madaginoton

OCTOBER
Matinud-anon

NOVEMBER
Masaligan

DECEMBER
Maalampuon

Alamin

Magandang araw kaibigan! Punan ng pansin ang iyong paligid. May nakikita ka bang mga media at teknolohiya? Ano-ano ang mga media at teknolohiyang maaaring makatulong sa iyong pag-aaral?

Malaki ang nagawa ng media at teknolohiya sa pagbuo ng tao sa kaniyang pananaw, gawi, pagpapahalaga at higit sa lahat, sa pag-unlad ng kaalaman. Sa paaralan, higit na napadadali at napaghuhusay ang pagganap ng mga tungkulin sa pagbuo ng programa at proyekto sa pamamagitan ng mga ito.

Tunay na hindi masama ang media at teknolohiya, subalit paano mo nga ba mababalanse ang pansariling oras para dito? Ano-ano ang paraan ng responsableng paggamit ng mga ito?

Sa modyul na ito, iyong pag-aaralang magampanan nang buong husay ang anumang tungkulin sa programa o proyekto gamit ang anumang media o teknolohiya sa inyong paaralan.

Ang mga inihandang gawain sa modyul na ito ay naglalayon na patnubayan kayong makamit ang layuning ito:

Kasanayang Pampagkatuto:

Nagagampanan nang buong husay ang anumang tungkulin sa programa o proyekto gamit ang anumang media o teknolohiya sa paaralan

EsP5P –IIi -29

Modyul 8	**Media at Teknolohiya: Wasto ang Gamit Ko**

Sa araling ito, iyong magamgampanan nang buong husay ang anumang tungkulin sa programa o proyekto gamit ang anumang teknolohiya sa inyong paaralan.

Balikan

Panuto: Basahin ang sumusunod na sitwasyon. Isulat ang salitang **TAMA** kung ito ay nagpapakita ng paggalang at **MALI** kung hindi. Isulat ang sagot sa patlang.

_____1.Ibinabahagi mo sa iyong kaibigan ang mga aklat ukol sa isports na pareho ninyong paboritong laruin.

_____2. Hindi pinahiram ng reviewer ang kaibigan dahil pareho kayong sasali sa paligsahan sa Mathematika.

_____3.Kusang-loob na tinuturuan ng kaibigan kahit na may mga pagkakataon na nahihirapan na dahil may iba pang gawain.

_____4.Tinutukso ang kaibigan sapagkat hindi siya naibili ng magulang nito ng paborito niyang sapatos.

_____5.Magbigay ng blowout sa kaibigan dahil ang pangkat ninyo ang nanalo ng unang gantimpala sa patimpalak.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ating tuklasin ang iba't-ibang paalala tungkol sa pangangalaga sa paggamit ng kagamitang pangteknolohiya.

Panuto: Iguhit ang masayang mukha ☺ sa patlang kung ito ay nagpapakita ng mapanagutang paggamit ng media at teknolohiya at malungkot na mukha ☹ kung hindi.

_____1.Dapat maging alerto sa mga hindi mapagkakatiwalaang mga mensahe.

_____2.Pumili lang ng mga ligtas na *sites* sa pag-aaral at pagsasaliksik.

_____3.Huwag sundin ang mga paalala sa *online communication*.

_____4. Pagpo*post* ng mga nakakahiyang *video* ng kaklase.

_____5. Huwag angkinin ang hindi mo sulat kamay o gawa. Sundin ang *Copyright Law*.

Sagutin: (5 puntos bawat bilang)

1.Ano-ano ang mga dapat tandaan sa paggamit ng kagamitang pangteknolohiya?

____

____

____

____

____

2.Paano mo maipapakita ang iyong pagiging responsable sa paggamit ng media at teknolohiya?

____

____

____

____

Rubriks sa Pagsulat ng Talatang Nagsasalaysay	5	4	3	2	1
Nilalaman ➢ Kumpleto at komprensibo ang nilalaman ng talata ➢ Lawak at lalim ng pagtalakay					
Balarila ➢ Wastong gamit ng wika ➢ Paglimita sa paggamit ng mga salitang hiram					
Hikayat ➢ Paraan ng pagtatalakay sa paksa ➢ Pagsunod sa tiyak ng panutong ibinigay ng guro kaugnay ng gawain					
5 – Pinakamahusay 4 – Mahusay 3 – Katanggap-tanggap 2 – Mapaghuhusay pa 1 – Nangangailangan pa ng mga pantulong na pagsasanay					

Suriin

Sa bahaging ito, ating alamin ang mapanagutang paggamit ng media at teknolohiya upang magampanan mo nang buong husay ang anumang tungkulin sa programa o proyekto gamit ang anumang teknolohiya sa inyong paaralan.

Ang Mapanagutang Paggamit ng Media at Teknolohiya
Dolores S. Quiambao

Ang media ay binubuo ng:1)tradisyunal na media tulad ng pelikula, telebisyon, radio at aklat 2)bagong media, tulad ng internet, cellphone, computer. video games at social networking.

Sa kabuuan, malaki ang naitutulong ng media at teknolohiya sa pag-unlad ng tao sa lahat ng aspeto ng buhay. Subalit kapag hindi napigilan ang pang-aabuso sa paggamit ng mga ito, mauuwi sa kapahamakan. Dahil dito, dapat magkaroon ng responsableng paggamit ng media at teknolohiya. Isang magandang oportunidad ang ibinibigay sa atin ng media at teknolohiya. Kasabay ng mga ibinibigay nitong mga benepisyo sa ating pang-araw-araw na pamumuhay, marapat lamang na gamitin natin ito na isinasaisip ang reponsibilidad ukol dito. Tulad na lamang ng mga mungkahi na nakatala sa Education World ukol sa Copyright Law. Cyberbullying at ang Netiquette, gayundin ang mga paalala tungkol sa pangangalaga sa paggamit ng kagamitang pangteknolohiya.

Narito ang ilang sa mga mungkahi mula sa Education World:

1.Alagaan ang mga kagamitang pangteknolohiya. Ingatang huwag makasagap ng virus.

2.Pumili lang ng mga ligtas na sites sa pag-aaral at pagsasaliksik.

3.Sundin ang Copyright Law. Huwag angkinin ang hindi mo gawa.

4.Umiwas sa cyberbullying. Huwag gamitin ang media o teknolohiya sa pagsira ng kapwa.

5.Gumamit ng netiquette. Maging magalang. Sundi ang mga paalala sa online communication.

Mag-isip. Laging may layunin ang paggamit ng media at teknolohiya. Gamitin ito nang may responsable para sa iyong kaunlaran.

Pagyamanin

Sukatin ang lalim ng iyong kaalaman ukol sa mapanagutang paggamit ng media at teknolohiya sa pamamagitan ng pagsagot sa mga gawain sa bahaging ito:

Panuto: Nakatala sa talahanayan sa ibaba ang ilang mga maling gawi sa paggamit ng media at teknolohiya. Ibigay ang maaari mong gawing hakbang upang maitama ang mga nakatala na sitwasyon.

Mga Maling Gawi sa Paggamit ng Media at Teknolohiya	Epekto	Ano ang maaaring gawin?
Ginagamit ang social media account upang magpakalat ng walang katotohanang mga balita.		
Kumukuha lamang sa internet ng mga tula at sanaysay na kailangan na proyekto sa klase.		
Inuuna ang paglalaro sa kompyuter bago ang paggawa ng mga takdang aralin.		
Lumiliban sa klase para lamang mapanood ang sinusubaybayan na teleserye.		

Isaisip

Sa bahaging ito, ikaw ay binibigyan ng mga katanungan na layong matukoy ang lawak ng iyong natutunan sa paksang pinag-aralan.

Panuto: Sagutin ang mga sumusunod na tanong.

1. Ano-ano ang mga paalala tungkol sa pangangalaga sa wastong paggamit ng kagamitang pangteknolohiya?

____

____

2. Paano mo maipapakita ang iyong pagiging responsable sa paggamit ng mga kagamitang teknolohiya sa inyong paaaralan?

____

____

3. Ano-ano ang mga hakbang na gagawin mo upang maiwasan ang cyberbullying?

____

____

4. Paano mo magagamit ang media at teknolohiya upang mapahusay pa ang mga gawaing pampaaralan?

____

____

Rubriks sa Pagsulat ng Talatang Nagsasalaysay	5	4	3	2	1
Nilalaman ➢ Kumpleto at komprensibo ang nilalaman ng talata ➢ Lawak at lalim ng pagtalakay					
Balarila ➢ Wastong gamit ng wika ➢ Paglimita sa paggamit ng mga salitang hiram					
Hikayat ➢ Paraan ng pagtatalakay sa paksa ➢ Pagsunod sa tiyak ng panutong ibinigay ng guro kaugnay ng gawain					
5 – Pinakamahusay 4 – Mahusay 3 – Katanggap-tanggap 2 – Mapaghuhusay pa 1 – Nangangailangan pa ng mga pantulong na pagsasanay					

Isagawa

Panuto: Tukuyin ang mga uri ng media at teknolohiya. Itala ang mga pamamaraan ng responsableng paggamit ng mga ito.

Uri ng Media at Teknolohiya	Mapanagutang Paggamit
Tradisyonal	
Makabago	

Tayahin

Panuto: Pag-aralan ang bawat tanong. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

1. Anong teknolohiya ang kadalasang ginagamit sa pangkomunikasyon at pagsasaliksik ng mga imposmasyon?
   A. Radyo
   B. Cellphone
   C. Telebisyon
   D. DVD Player

2. Ang pagsira sa kapwa sa pamamagitan ng teknolohiya tulad ng pagpopost ng mga negatibong mensahe tungkol sa kanya ay maaaring kasuhan, anong batas ang kanyang inilabag?
   A. *Copyright Law*
   B. *Murder*
   C. *Cyberbullying*
   D. *Assault*

3. Alin sa mga sumusunod na media at teknolohiya ang makakatulong sa pag-aaral?
   A. Komputer, Electric Heater, Electric Iron
   B. Komputer, Electric fun, Gastove
   C. Cellphone, Blender, Washing Machine
   D. Kompyuter, Cellphone, Tablet

4. Alin sa mga sumusunod ang mabuting epekto ng media at teknolohiya?
   A. Maraming kabataan ang nalulong sa mga larong video games
   B. Nagiging mabilis ang gawain ng mga tao at nagbibigay ng pagkakataon na makipag-ugnayan sa maraming tao
   C. Nagiging sanhi ng inis o galit sa mga kalaro na nagiging dahilan ng pananakit sa kapwa
   D. Nahahati ang atensyon ng mga kabataan sa kanilang pag-aaral

5. Paano mo maipapamalas ang iyong pagiging responsible sa paggamit ng media at teknolohiya?
   A.Sundin ang mga paalala at magtakda ng limitasyon sa pagggamit ng mga ito
   B.Kopyahin ang anumang impormasyong makukuha sa internet at angkinin ito
   C. Hayaan na lamang masagap ito ng virus
   D. Gamitin ang lahat ng sites sa pag-aaral at pananaliksik

Susi sa Pagwawasto

Balikan
1.TAMA
2.MALI
3. TAMA
4. MALI
5. TAMA

Tuklasin

1.
2.
3.
4.
5.

Tuklasin B. Posibleng Sagot:

1.*Alagaan ang mga kagamitang pangteknolohiya. Ingatang huwag makasagap ng virus.
*Pumili lang ng mga ligtas na sites sa pag-aaral at pagsasaliksik.
*Sundin ang Copyright Law. Huwag angkinin ang hindi mo gawa.
*Umiwas sa cyberbullying. Huwag gamitin ang media o teknolohiya sa pagsira ng kapwa.
*Gumamit ng netiquette. Maging magalang. Sundi ang mga paalala sa online communication.
*Mag-isip. Laging may layunin ang paggamit ng media at teknolohiya. Gamitin ito nang responsable para saiyong kaunlaran.
2. Maipapakita Ko ang aking pagiging responsable sa pamamagitan ng paggamit ng mga ito ng may kasamang disiplina sa sarili.

Pagyamanin

Posibleng Sagot:

	Epekto	Ano ang maaaring gawin?
1.	Maaaring pagsimulan ng di- pagkakaunawaan at mauwi sa gulo.	Iwasan ang magkalat ng walang katotohanang mga impormasyon tanging makatotohanan lamang.
2.	Magdudulot ito ng katamaran at walang ganang mag-isip. Walang *originality* ang iyong sariling gawa.	Bumuo ng sariling sanaysay o tula at ipawasto sa guro.
3.	Mawawalan ng ganang gumawa ng takdang aralin dahil siya'y pagod na. Malilihis ang pokus o konsentrasyon sa paggawa.	Unahin munang gumawa ng takdang aralin bago maglaro.
4	Maaapektuhan ang iyong grado sa klase. Matatanggal ka sa pag-aaral.	Huwag unahin ang panonood ng telebisyon. Pumasok sa paaralan.

Isaisip: Posibleng Sagot:

1.Alagaan ang mga kagamitang pangteknolohiya. Ingatang huwag makasagap ng virus.
*Pumili lang ng mga ligtas na sites sa pag-aaral at pagsasaliksik.
*Sundin ang Copyright Law. Huwag angkinin ang hindi mo gawa.
*Umiwas sa cyberbullying. Huwag gamitin ang media o teknolohiya sa pagsira ng kapwa.
*Gumamit ng netiquette. Maging magalang. Sundi ang mga paalala sa online communication.
2.Alagaan ang mga kagamitang pangteknolohiya. Mag-isip, palaging sundin ang mga paalala sa mga *online* at magtakda ng limitasyon sa paggamit nito.
3.Iwasan makipagtalo at manghusga, Magbigay kamang ng pahayag kung kailangan, Huwag ibigay ang mga importanteng impormasyol tungkol sa sarili sa di pa taong lubusang kakilala.
4.Gagamitin ko ang mga ito na palaging isinasaisip ang kalakip na responsibilidad sa paggamit nito.
Gagamitin ko ang ibat-ibang *application* sa pagkuha ng impormasyon o pagsasaliksik ng may kaakibat ng disiplina sa sarili.

Isagawa: Posibleng Sagot:

Uri ng Media at Teknolohiya	Uri ng Media at Teknolohiya
Tradisyonal Radyo Telebisyon Aklat	Alagaan ang mga kagamitang pangteknolohiya. Huwag abusuhin ang paggamit ng mga ito. Magisip, palaging sundin ang mga paalala sa mga *online* at magtakda ng limitasyon sa paggamit nito.
Bagong Media Internet Social Networking Cellphone Video Games	Balansehin ang paggamit ng mga ito. Gamitin ang mga ito ng may kasamang disiplina sa sarili.

Tayahin
1.B
2.C
3.D
4.B
5.A

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Aisa P. Taha Teacher I Hji. Amilhamja Lahaba Memorial Elementary School Isabela City Division
Editor:	Sitti Taiba A. Yusoph
Tagasuri:	Murada M. Danial, Ed. D.
Tagaguhit:	
Tagalapat:	Aisa P. Taha
Tagapamahala:	Julieto H. Fernadez, OIC – SDS Maria Laarni T. Villanueva, OIC - ASDS Eduardo G. Gulang, SGOD Chief Henry R. Tura, CID Chief Elsa A. Usman, EPS, LR Supervisor Violeta M. Sta.Elena, ADM Module Coordinator

Sanggunian

Kagawaran ng Edukasyon, *Edukasyon sa Pagpapakatao 5 Modyul para sa Mag-aaral,* DepEd-BLR, Karapatang Sipi

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom
Here the breezes gently Blow,
Here the birds sing Merrily,
The liberty forever Stays,

Here the Badjaos roam the seas
Here the Samals live in peace
Here the Tausogs thrive so free
With the Yakans in unity

Gallant men And Ladies fair
Linger with love and care
Golden beams of sunrise and sunset
Are visions you'll never forget
Oh! That's Region IX

Hardworking people Abound,
Every valleys and Dale
Zamboangueños, Tagalogs, Bicolanos,
Cebuanos, Ilocanos, Subanons, Boholanos,
Ilongos,
All of them are proud and true
Region IX our Eden Land

Region IX
Our..
Eden...
Land...

The Footprints Prayer

One night I had a dream. I dreamed that I was walking along the beach with the LORD.

In the beach, there were two (2) sets of footprints – one belong to me and the other to the LORD.

Then, later, after a long walk, I noticed only one set of footprints.

"And I ask the LORD. Why? Why? Why did you leave me when I am sad and helpless?"

And the LORD replied "My son, My son, I have never left you. There was only one (1) set of footprints in the sand, because it was then that I CARRIED YOU!

Trees by Joyce Kilmer

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.

A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing breast;

A tree that looks at God all day,
And lifts her leafy arms to pray;

A tree that may in Summer wear
A nest of robins in her hair;

Upon whose bosom snow has lain;
Who intimately lives with rain.

Poems are made by fools like me,
But only God can make a tree.